

احراز شهادت ۱۶۸ نفر از مدافعان سلامت

📌 با این‌که از آغاز جان‌باختن کادر درمان بر اثر ابتلا به کرونا بیش از ۵ ماه می‌گذرد اما هنوز بسیاری از آنها در زمره شهدای سلامت و خدمت در نیامده‌اند و روند کند احرازها نیز همچنان ادامه دارد. روز گذشته سعید اوحدی، رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در نشست خبری‌اش با اصحاب رسانه با ارائه دو عدد، این روند کند را به نوعی تایید کرد. او گفت تا این لحظه ۲۲۰ پرونده به دبیرخانه مرکز ارسال و ۱۶۸ پرونده احراز شهادت شده که تاکید ما به اعضای کمیته ملی این است که برگزاری جلسات را تسریع کنند. برای احراز شهادت مدافعان سلامت چارچوبی خاص وجود دارد که طی آن موضوع شهادت مدافعان سلامت نظامی در کمیسیون ویژه نیروهای مسلح بررسی می‌شود و در این بخش هیچ پرونده‌ای به بنیاد شهید ارجاع نمی‌شود. در مورد کادر درمان غیرنظامی کشور نیز مصوبه دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و ستاد ملی مقابله با کرونا این است که در استان‌ها کمیته‌های استانی به ریاست دانشگاه علوم پزشکی و کمیته ملی به ریاست وزیر بهداشت در تهران تشکیل شود و به پرونده شهادت مدافعان سلامت رسیدگی کنند. در واقع بنیاد شهید آخرین مرحله در احراز شهادت کادر درمان است و اگر تعللی رخ می‌دهد مربوط به تکمیل پرونده در کمیته‌های استانی و ملی است.

سعید اوحدی البته یک توضیح را نیز روز گذشته اضافه کرد و درباره این که چرا تعداد شهدای احراز شهادت شده از تعداد فوتی‌های کادر درمان کمتر است، گفت براساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی و ستاد ملی مقابله با کرونا، فقط آن دسته از کادر درمان که مستقیم با بیماران کرونایی ارتباط داشته‌اند جزو شهدا محسوب می‌شوند.

به گفته وی البته یک تبصره نیز وجود دارد که براساس آن با صلاحدید وزیر بهداشت، برخی افرادی که مشمول این مصوبه نیستند نیز می‌توانند شهید محسوب شوند؛ مثل پرستارانی که در منزل بیماران کرونایی از آنها مراقبت می‌کرده و جانشان را در این راه از دست داده‌اند.

📌 **۱۴۰۰: سال گشایش برای جامعه ایثارگری**
دیروز که رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران با خبرنگاران صحبت می‌کرد، معوقات ۸۰۰۰ میلیارد تومانی جامعه ایثارگری از بنیاد و طلب دستگاه‌های دولتی از آن، همگی پرداخت شده بود. البته سعید اوحدی توضیح داد هنوز برخی مطالبات مثل هدیه ازدواج فرزندان ایثارگران یا هزینه فوت جامعه ایثارگری از سال ۹۵ به بعد تسویه نشده که این هم تا دو هفته آینده پرداخت خواهد شد.

وی همچنین از پرداخت پاداش پایان خدمت به همه بازنشستگان ایثارگر چه آنها که در گذشته بازنشسته شده‌اند و چه کسانی که از این به بعد بازنشسته خواهند شد، خبر داد. این دسته از بازنشستگان تا به حال پاداش پایان خدمت دریافت نکرده‌اند.

اوحدی در ادامه از وجود ۱۹۰۰ جانباز قطع نخاعی در کشور خبر داد و گفت برنامه سال ۱۴۰۰ واگذاری خودرو به این گروه از جانبازان است که برای رفت و آمد مشقات زیادی را متحمل می‌شوند. همچنین مقر شده تا در سال ۱۴۰۰ همه جانبازان قطع نخاع که به تجهیزات پزشکی نیاز دارند بدون مراجعه حضوری، این تجهیزات را در منازل خود تحویل بگیرند.

رئیس بنیاد شهید همچنین به تصویب ۷۰ هزار وام مسکن در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و توضیح داد براساس مصوبه هفته گذشته هیات وزیران، امسال وام ساخت مسکن جامعه ایثارگری ۲۰۰ درصد افزایش می‌یابد تا ۲۱ هزار قطعه زمینی که واگذار شده ولی به علت گرانی ساخت مسکن تا به حال در آنها ساخت و سازی انجام نشده به منزل مسکونی تبدیل شوند.

اوحدی همچنین از ادامه واکسیناسیون کرونایی جانبازان خبر داد و گفت از هفته آینده جانبازان بالای ۷۵ درصد و همسران آنها واکسن دریافت خواهند کرد.

واکسیناسیون همگانی؛ احتمالاً از شهریور

علیرضا رئیس، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا با اشاره به این که در تیر ماه حجم قابل توجهی واکسن ایرانی وارداتی در اختیار وزارت بهداشت قرار خواهد گرفت، گفت: بسیار امیدواریم که از اول شهریور واکسیناسیون همگانی را آغاز کنیم. وی افزود، ایران یکی از کشورهایی خواهد بود که زودتر از خیلی از کشورهای دیگر برنامه واکسیناسیون کرونا را کامل خواهد کرد. به گفته رئیس این روزها ۱۳ شهر در پنج استان پوشهر، هرمزگان، کرمانشاه، کرمان و سیستان و بلوچستان در وضعیت قرمز قرار دارند./ جام جم‌دیلی

کارنامه نه چندان سبز

بررسی عملکرد ۸ ساله دولت در حوزه محیط زیست؛ دولتی که خودش را محیط زیستی‌ترین دولت تاریخ می‌داند

میثم اسماعیلی

جامعه

فاصله ادعای دولت روحانی در دوره ریاست جمهوری در حوزه محیط زیست آن قدر با واقعیت پیرامونی ما فاصله دارد که حتی امکان راستی آزمایی این ادعا را هم سخت می‌کند. این فاصله حتی در نامگذاری دولت به نام محیط زیستی‌ترین دولت تاریخ هم به چشم می‌آید، به این مفهوم که دولت خودش را همواره با این مطرح کرده‌است و کارشناسان و فعالان محیط زیست نمتنها آن را قبول ندارند که باور دارند ضربه‌ای که دولت تدبیر و امید به محیط زیست ایران زد، باید در تاریخ این سرزمین ثبت کنیم. این فاصله عجیب را شاید بتوان با بررسی استدلال‌های هر دوسوی این ماجرا تا حدودی متوجه شد. به عنوان مثال وقتی دولت در فهرست بلندبالای عملکرد خود در حوزه مدیریت منابع آب یا وضعیت جنگل‌ها و مراتع آماری ارائه می‌دهد که حکایت از موفقیت در این عرصه دارد، می‌توان از طریق پژوهش‌های صورت گرفته به بررسی صحت این ادعا پرداخت و به کیفیت اجرای آن هم نگاهی ویژه داشت. البته نکته مهم در راستی آزمایی عملکرد دولت این است که لزوماً افزایش شاخص‌های مورد اشاره دولت به مفهوم عملکرد مثبت آن نیست، به عنوان مثال بانگایی به عملکرد سازمان حفاظت از محیط زیست در حوزه‌های بخشی و فرابخشی می‌توان متوجه رشد معنادار شاخص‌های مختلف محیط زیستی در این بازه زمانی شد اما باید توجه کرد که افزایش این شاخص‌ها الزاماً به معنای بهبود وضعیت محیط زیستی کشور نیست. این نکته در فهرست بلندبالای منتشر شده از سوی سازمان محیط زیست مصداق‌های فراوانی دارد. به عنوان مثال افزایش ۴۸۱ درصدی طرح‌ها و پروژه‌های دارای مجوز ارزیابی زیست محیطی در بسیاری از موارد دارای نتیجه مثبتی نبوده و نتایج این طرح‌ها و پروژه‌ها حتی می‌تواند به خسارات زیست محیطی در آینده هم منجر شود. یا درباره افزایش تشکل‌های زیست محیطی فعال باید به این نکته توجه کرد که چقدر سازمان محیط زیست در روند افزایشی این تشکل‌ها نقش داشته یا مهم‌تر از آن این که چقدر توانسته به پایداری این تشکل‌ها کمک کند؛ وگرنه لزوماً افزایش چنین تشکل‌هایی را نمی‌توان به عنوان یک موفقیت پای دولتی نوشت که با وعده‌های بی‌شمار محیط زیستی بر سر کار آمده‌است. سنجه دیگری برای ارزیابی عملکرد دولت مراجعه به شاخص‌های بین‌المللی است، شاخص‌هایی که مجموعه آن هر دو سال یکبار منتشر می‌شود و آخرین آن نشان می‌دهد ایران با رتبه ۶۷ در رده کشورهای با عملکرد ضعیف قرار دارد. جالب این‌که این رتبه در حالی به دست آمده که پیش از دوره آغاز دولت تدبیر و امید ایران در رتبه ۳۳ قرار داشت و در آخرین که تنها استناد این گزارش به موارد ذکر شده نبوده و در این راستا از مراجع آماری همچون سالنامه آماری ایران هم برای ارزیابی دولت در حوزه محیط زیست نیز استفاده شده‌است. این استفاده البته بدون قصاص و شکل گرفته و تنها به مقایسه آماری سال‌های آغازین دولت و سال آخر عمر آن پرداخته‌است.

تفاخر به سوء مدیریت

بدیهی است که «ارزیابی عملکرد» یا «گزارش اقدامات» سازمان محیط زیست تفاوت دارد اما می‌توان برای رسیدن به همان ارزیابی عملکرد از گزارش اقدامات این سازمان آغاز کرد. در فهرست منتشر شده از سوی سازمان حفاظت محیط زیست یکی از مواردی که جزو «اهم عملکرد» این سازمان عنوان شده «حفاظت از گونه‌های در معرض تهدید و خطر» است. در جدول مورد اشاره قید شده‌است که در زمان تحویل این سازمان به دولت حسن روحانی تعداد گونه‌های در معرض خطر دو گونه بوده و حالا که زمان تحویل دولت است به ۱۹ گونه رسیده‌است، خروجی این عملکرد به باور سازمان محیط زیست ایران حکایت از افزایش ۸۵۰ درصدی در این زمینه دارد. این در حالی است که این نکته نمتنها نمی‌تواند جزو عملکرد مثبت دولت محسوب شود که به نوعی حکایت از تنزل شدید این سازمان دارد. ممدعلی یکتانیک، کارشناس حیات وحش هم در گفت وگو با جام جم به این نکته اشاره می‌کند و می‌گوید افزایش گونه‌های در معرض تهدید و خطر به مفهوم سوء مدیریت در این حوزه بود و نمتنها افتخار نیست که باعث تاسف است. نمونه دیگری که جزو اهم عملکرد سازمان محیط زیست عنوان شده مربوط به «تعداد تالاب‌های ثبت شده در کنوانسیون رامسر» است. به گواه جدول منتشر شده تعداد تالاب‌های ثبت شده در سال آغاز به کار دولت ۱۲۴ تالاب بوده و با ثبت دو تالاب در این کنوانسیون به ۲۶ تالاب رسیده‌است. یکتانیک در این رابطه هم معتقد است شیوه آمادگی این‌گونه در حوزه محیط زیست تنها کاربرد فریب آرای عمومی را دارد و وضعیت تالاب‌های ایران گواه روشنی در رد چنین عملکردهایی است. او می‌گوید: «۹۰ درصد تالاب‌های ایران تبدیل به شوره‌زار شده و عملکرد دولت در این حوزه یک بازگشت به عقب تا ساف بار است و جای هیچ دفاعی برای دوستداران طبیعت این سرزمین به جا نمی‌گذارد.»

ماه گذشته روزنامه جام جم در گزارشی به هشت وعده مهم دولت روحانی در حوزه محیط زیست پرداخت. گزارشی که در پی

واکسیناسیون همگانی؛ احتمالاً از شهریور

علیرضا رئیس، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا با اشاره به این که در تیر ماه حجم قابل توجهی واکسن ایرانی وارداتی در اختیار وزارت بهداشت قرار خواهد گرفت، گفت: بسیار امیدواریم که از اول شهریور واکسیناسیون همگانی را آغاز کنیم. وی افزود، ایران یکی از کشورهایی خواهد بود که زودتر از خیلی از کشورهای دیگر برنامه واکسیناسیون کرونا را کامل خواهد کرد. به گفته رئیس این روزها ۱۳ شهر در پنج استان پوشهر، هرمزگان، کرمانشاه، کرمان و سیستان و بلوچستان در وضعیت قرمز قرار دارند./ جام جم‌دیلی

شناسایی ۷۰ هزار مبتلا به ام اس در ایران

مهدی شادنوش، رئیس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت گفت: براساس آمار ثبت شده در سامانه بیماران خاص معاونت درمان وزارت بهداشت جمعیت افراد مبتلا به ام اس ۷۰ هزار نفر برآورد می‌شود. وی افزود: متوسط شیوع این بیماری براساس آمارهای جهانی به میزان ۱۱۲ نفر به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت بوده و میزان بروز آن نیز ۲/۵ به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت است؛ البته این نسبت در کشورهای مختلف متفاوت است./ ایسنا

تناقض ادعای دولت با شاخص‌های جهانی

در شاخص عملکرد زیست محیطی معیارهای مختلفی اندازه گیری می‌شود که مجموعه آنها در کنار هم نمره هر کشور و در نتیجه رتبه بندی آن را مشخص می‌کند. بر اساس این شاخص‌ها ایران در برخی حوزه‌ها پیشرفت و در برخی دیگر تنزل داشته است. به عنوان مثال در بخش آلودگی، ایران در رتبه ۵۹ قرار دارد اما در بخش آلودگی‌های ذرات کمتر از ۲/۵ میکرون و آلودگی ناشی از ازن شرایط نامطلوب است و رتبه ایران در رده نازل ۱۴۵ و در میان ۵۰ کشور آخر در این حوزه قرار دارد. البته یکی از بدترین رتبه‌های ایران در این شاخص مربوط به تنوع زیستی است. در این بخش رتبه ایران از کشورهایی همچون عربستان سعودی، قطر، عراق، نیجریه، کنیا و مصر هم ضعیف‌تر و در رتبه ۱۳۷ قرار گرفته است. البته این بدترین وضعیت در جدول شاخص‌های بین‌المللی نیست. در این جدول بدترین عملکرد مربوط به شاخص در معرض قرار گرفتن با سرب با رتبه ۱۶۴ است. نکته جالب دیگر تناقض آمارهای منتشرشده جهانی با آن چیزی است که سازمان محیط زیست آن را جزو مهم‌ترین عملکرد دولت تدبیر قرار داده است. جالب این‌که جدول مؤلفه‌ها و شاخص‌های اصلی عملکرد زیست محیطی نشان می‌دهد طی ۱۰ سال اخیر شاخص از دست دادن تالاب‌ها بیشترین درصد کاهش را داشته که بیانگر عملکرد نامناسب زیست محیطی در این حوزه است اما ادعای دولت در این حوزه به شکل عجیبی حکایت از بهبود وضعیت تالاب‌های ایران دارد.

جایگاه محیط زیست ایران در جهان

رتبه	سال
۵۳	۲۰۰۶
۶۷	۲۰۰۸
۶۰	۲۰۱۰
۱۱۴	۲۰۱۲
۸۳	۲۰۱۴
۱۰۵	۲۰۱۶
۸۰	۲۰۱۸
۶۷	۲۰۲۰

داده‌های لحاظ شده در این جدول بنا بر شاخص‌های جهانی است و نشان می‌دهد جایگاه ایران بر اساس این شاخص‌ها در دهه گذشته مناسب‌تر بوده است.

ویزانه محیط زیست در انتظار دولت بعدی

برخی مولفه‌ها و شاخص‌های اصلی عملکرد زیست محیطی ایران در سال ۲۰۲۰

شاخص	نمره	رتبه
آلودگی ذرات معلق هوای آزاد	۲۶/۵	۱۳۹
ازن	۲۹/۴	۱۴۵
آب آشامیدنی و سیستم فاضلاب	۵۳/۶	۷۰
در معرض قرار گرفتن با سرب	۲۷/۴	۱۶۴
پسماند های جامد	۱۹	۹۷
تنوع زیستی و زیستگاه‌ها	۳۸/۴	۱۳۷
مناطق حفاظت شده زمینی	۳۵/۲	۱۴۱
مناطق حفاظت شده دریایی	۱/۲	۸۸
مناطق حفاظت شده موثر	۸/۵	۱۵۶
حفاظت از گونه‌ها	۶۲/۶	۱۱۴
از دست دادن فلزاتر	۵۲/۱	۱۰۰
از دست دادن تالاب‌ها	۴۵/۴	۹۸
روند تشدید متان	۵۱/۵	۱۲۵
سرانه انتشار گازهای گلخانه‌ای توسط هر نفر	۲۱/۸	۱۴۹
سطح تصفیه فاضلاب	۳/۷	۸۵

این جدول هر دو سال یکبار در اجلاس جهانی اقتصاد در داووس با همکاری دانشگاه‌های ییل و کلمبیا منتشر می‌شود که در آن ۳۲ شاخص در ۱۱ زمینه در ۱۸۰ کشور اندازه گیری می‌شود. برخی از این شاخص‌ها در جدول بالا قید شده است.

ترقی معکوس در ۸ سال

با بررسی سالنامه آماری سه دوره مختلف یعنی ۱۳۹۲ تا آغاز به کار دولت تدبیر و امید و مقایسه آن با سال‌های ۱۳۹۶ یعنی پایان دوره اول و سال‌های ۹۸ و ۹۹ یعنی سال‌های پایانی دولت می‌توان به نتایج جالب توجهی دست یافت که گاه تعارض‌های آشکاری با عملکردهای ادعا شده توسط سازمان محیط زیست دارد.

	سال ۹۲	سال ۹۶	سال ۹۸
مساحت مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست	۱۷۰۸۶۴۲ هکتار	۱۷۷۲۳۵۰۸ هکتار	۱۸۴۷۳۴۹۳ هکتار
تعداد آتش سوزی در جنگل‌ها و مراتع کشور	۱۸۹۷ آتش سوزی	۱۷۸۰ آتش سوزی	۲۵۴۱ آتش سوزی
میزان انتشار گازهای آلاینده و گلخانه‌ای ناشی از مصرف انواع سوخت در بخش کشاورزی	دی اکسیدکربن ۱۲۲۷۴ تن	دی اکسیدکربن ۱۱۹۶۶۴۸ تن	دی اکسیدکربن ۱۴۵۶۰۰۸ تن
میانگین فرسایش خاک در سال	۵/۵ تن در هر هکتار	۷/۱۶ تن در هر هکتار	-
مصرف کود و سم	-	۱/۲ میلیون تن کود	۲/۲ میلیون تن کود

نمره ضعیف ایران در جهان

درک میزان تحقق مهم‌ترین وعده‌های روحانی در رابطه با محیط زیست بود، وعده‌هایی که البته اغلب آنها سرانجامی نیافت و محقق نشد اما صحت سنجی ادعای دولت در راستای عملکرد مثبت خود در محیط زیست می‌تواند از راه‌های دیگری هم به دست بیاید، نه بررسی استدلال‌های دولت و نه شنیدن ادله مخالفان که یکی از این راه‌ها بررسی جایگاه ایران در حوزه محیط زیست از منظر شاخص‌های بین‌المللی است. یکی از شاخص‌های مهم توسعه کشورها عملکرد زیست محیطی یا توسعه زیست محیطی آنهاست. این شاخص در حال حاضر معیاری برای ارزیابی پیشرفت کشورها در زمینه محیط زیست است و هر دوسال یکبار منتشر می‌شود. آخرین گزارش منتشرشده در این زمینه که در آن ۱۳ شاخص در ۱۸۰ کشور اندازه گیری شده، کشور ایران با کسب ۴۸ امتیاز در رده ۶۷ قرار گرفته است، بنابراین ایران در رده کشورهای با عملکرد ضعیف در محیط زیست قرار دارد.